

Stichting Haagse Historie en Erfgoed een feit

Eind vorig jaar is de Stichting Haagse Historie & Erfgoed (HH&E) opgericht. De doelstelling van deze stichting is onder andere het bevorderen en ondersteunen van de samenwerking tussen de historische en op erfgoed gerichte organisaties in Den Haag en omstreken. Ook stimuleert deze stichting het vergroten van de kennis van de geschiedenis en het erfgoed van Den Haag en omstreken. Daarmee wil de stichting het historisch besef over Den Haag versterken en een bijdrage leveren aan het imago van de stad Den Haag als internationale stad van 'Vrede en Recht'.

Gezamenlijke projecten

De stichting tracht haar doel te bereiken onder andere door het organiseren van gezamenlijke

projecten en activiteiten. Als eerste zijn twee activiteiten ontplooid, t.w. het ontwikkelen van een webportal en het uitgeven van een historisch blad over Den Haag.

Webportal Haagse historie

Tijdens een zeer geanimeerde bijeenkomst in de Centrale Bibliotheek is op 2 maart jl. de webportal www.haagsehistorie.nl gelanceerd door wethouder Joris Wijsmuller en Marco van Baalen, directeur van het Haags Historisch Museum en bestuurslid van de bovengenoemde Stichting.

Samen met het Gemeentearchief is en wordt nog intensief gewerkt aan de ontwikkeling van deze 'digitale toegangspoort', die op overzichtelijke

wijze een link legt met de vele historische verenigingen en de daar aanwezige kennis ook toegankelijk maakt. Momenteel wordt de website nog verder ontwikkeld en van de nodige content voorzien.

Historisch blad

Zoals al eerder in het Journaal vermeld is er begin 2015 een initiatief ontwikkeld om te komen tot de uitgave van een historisch blad over Den Haag (en omstreken). Onlangs is de door de Stichting HH&E gevraagde overbruggingssubsidie toegezegd door de gemeente Den Haag en Fonds 1818. Door de redactie wordt nu hard gewerkt om de uitgave van het eerste nummer te realiseren.

Chapeau voor Derk Sanders

Afscheid van een Haagse vrijwilliger met wereldwijde ervaring

Foto: Albert Koopmans

‘Is het nu Derk of Dick Sanders?’, vraag ik, als de voormalige vice voorzitter van het Gildebestuur de deur van zijn huis voor mij open doet. ‘Het maakt mij niet uit hoe u mij noemt’, antwoordt deze aimabele man, die al jarenlang gewend is dat mensen hem wisselend met een van beide voornamen aanspreken. Aanleiding voor mijn bezoek is dat Derk zo’n twintig jaar lang een belangrijke rol heeft gespeeld onder andere bij de opbouw van de destijds nog jonge vrijwilligersorganisatie.

Organisator

Samen met de eerste initiatiefnemers zorgde hij voor uitbreiding van de stadswandelingen, die inmiddels een volwassen onderdeel vormen van het Haagse Gilde. Voorts was Derk onmisbaar bij de organisatie van allerlei bijeenkomsten. Als ik mijn bewondering uitspreek voor zijn bewonderenswaardige inzet, zegt hij op bescheiden toon: ‘Zo groots was deze niet. Dat viel allemaal wel mee’. Om uit te leggen wat zijn positie binnen de organisatie van het Gilde was, vat hij zijn taak heel kort samen: ‘Een manusje van alles’. Maar dan een op basis van een wereldwijde ervaring en met een omvangrijk regionaal en mondiaal netwerk, denk ik er meteen achteraan. Kort daarvoor had

Derk mij een indrukwekkend stapeltje paspoorten laten zien, barstensvol met stempels en voorzien van allerlei visa uit alle delen van de wereld.

Na het behalen van zijn eindexamen-diploma van de HBS in 1951 kwam de in 1931 in Oegstgeest geboren Derk in de reiswereld terecht. Dankzij zijn ervaringen op de interne reisafdeling van het AKZO concern in Arnhem en bij het destijds bekende reisbureau Lissone Lindeman in Amersfoort kreeg hij een leidinggevende functie als manager op het kantoor van Wagons Lits in Den Haag. Het dagelijks werk van Derk bestond uit het stimuleren van de op een gegeven ogenblik 32 medewerkers in hun verkoopactiviteiten van zakelijke reizen per trein of vliegtuig en de zich langzamerhand ontwikkelende vakantiereismarkt. Eind jaren tachtig sticht hij een vestiging van Wagons Lits op een etage van een kantoorgebouw aan de Groenmarkt. Daar komen zijn specifieke organisatietalenten goed van pas bij het regelen van reizen voor deelnemers aan wetenschappelijke congressen op onder meer medisch, juridisch en fiscaal gebied in tal van landen. Zijn vrouw Marita ondersteunde hem daarbij met de uitvoering van de administratieve taken. Samen met haar begeleidde Derk de

deelnemers tijdens de reizen en het verblijf in het buitenland.

Pensionering

Met zijn pensionering in 1996 kwam een einde aan het rondtrekken over de wereld. Het organiseren bleef Derk echter in het bloed zitten. De kans zijn talenten en ervaringen te blijven benutten vond hij bij het Gilde Den Haag, dat behoefte had aan stadsgids. Het rondleiden van mensen en hun vertellen wat een stad als Den Haag aan interessants te bieden heeft leek de wereldreiziger wel iets, ook al was dat op plaatselijk niveau. Vanwege een opkomende trombose in zijn knie heeft hij zijn taak als stadsgids een half jaar later helaas moeten neerleggen.

Dat was de aanleiding dat Derk in het bestuur werd opgenomen. Daar gebruikte hij zijn ervaringen en zijn netwerk niet alleen voor de uitbreiding van de activiteiten van het Gilde. Tevens was hij de organisatoren van het 10-jarig jubileum van het Gilde in het Atrium behulpzaam bij de precieze invulling van het programma. Dat kwam ook van pas bij het 15-jarig bestaan van het Gilde in De Witte en het 20-jarig jubileum in het stadspaleis Spaansche Hof. Het meest recent dacht Derk daadwerkelijk mee met het zeer actieve comité onder leiding van Willem Tieman dat de viering van het 25-jarig bestaan in Concordia aan het Hoge Zand regelde. Voorts verzorgde hij sinds jaar en dag samen met zijn vrouw het jaarlijks uitje voor de Gilde vrijwilligers. Bij zijn afscheid tijdens de jaarlijkse nieuwjaarsbijeenkomst in januari van dit jaar ontving Derk uit handen van de voorzitter van het Gilde Jan Spoelstra het welverdiende beeldje ‘Chapeau’.

Carel Wiemers

SamenSprak Café een groot succes

Vijf jaar geleden, op 1 februari 2012, opende wethouder Karsten Klein het SamenSprak Café in de Centrale Bibliotheek aan het Spui. Het initiatief kwam voort uit de samenwerking tussen SamenSprak en de Bibliotheek, waarbij Finy Sekuur het voortouw nam. Met haar aanstekelijke enthousiasme wist ze het SamenSprak Café tot een succesvolle ontmoetingsplaats te maken voor anderstaligen en taalcoaches. De samenwerking met Annemie Konings en Yolanda Meijer van de Bibliotheek verloopt heel plezierig en het bezoek aan het Café stimuleert de anderstaligen alsook hun taalcoaches om de uitgebreide collectie boeken voor anderstaligen te raadplegen of de Bibliotheek als werkplek te gebruiken. De Bibliotheek verstrekt een gratis bibliotheekpasje aan anderstaligen die ingeschreven staan bij SamenSprak.

*Nora Mulder,
lid coördinatieteam SamenSprak*

Populair café

Iedere eerste woensdag van de maand is van 17:30 tot 19:30 uur het SamenSprak Café in het café van de Centrale Bibliotheek aan het Spui nr 68 in Den Haag. Maandelijks worden alle SamenSprak deelnemers, zowel taalcoaches als anderstaligen, via de mail uitgenodigd om naar het café te komen.

Het Café wordt steeds populairder ook voor aspirant taalmaatjes, die op aanraden van het Taalhuis in de Bibliotheek, of anderen spontaan komen binnenlopen om poolshoogte te nemen.

Er worden contacten gelegd, er wordt gesproken over allerlei onderwerpen en er wordt ook veel gelachen.

In het Café van de bibliotheek kan iedereen een drankje voor eigen rekening halen als hij of zij dat wil. Het SamenSprak Café is de ideale plek om op een ongedwongen manier Nederlands te oefenen met andere taalcoaches en andere taalmaatjes.

Dit sociale contact is heel belangrijk, juist omdat het voor anderstaligen moeilijk is aansluiting te vinden.

Nederlanders zijn reislustige mensen en ze vinden het leuk en interessant om met mensen van allerlei verschillende nationaliteiten te praten.

Dit merken we aan de grote opkomst van de taalcoaches.

De populariteit van het SamenSprak Café is inmiddels zo groot (gemiddeld 40 – 50 mensen) dat we bijna uit ons jasje groeien.

*Finy Sekuur,
lid coördinatieteam SamenSprak*

Passie voor ons mooie Den Haag! Follow-up opleiding stadsgidsen door Annemargriet Vaartjes

Annemargriet Vaartjes wist met veel passie 25 stadsgidsen trotser dan trots te laten zijn op hun stad. In haar lezingencyclus van 5 sessies heeft zij op overzichtelijke wijze, inclusief prachtig beeldmateriaal, de geschiedenis van Den Haag de revue laten passeren.

*Marianne Post bedankt Annemargriet Vaartjes.
Foto: Vronie van Manen*

Annemargriet houdt op zondag 20 maart een lezing over het Haagse leven van Louis Couperus bij Gilde Sprekershoek in Wijkcentrum Essesteijn in Voorburg. Aanvang 14.00 uur. Een aanrader!

www.gildedenhaag.nl

Mega Historisch Informatiepunt in Centrale Bibliotheek feestelijk geopend

Op 2 maart is op de 4e etage van de Centrale Bibliotheek aan het Spui het 5e HIP feestelijk geopend door Joris Wijsmuller, wethouder Cultuur van de gemeente Den Haag. Een HIP is een Historisch Informatiepunt dat gevestigd is in een bibliotheekfiliaal. In de HIP's worden regelmatig allerlei activiteiten georganiseerd die te maken hebben met de geschiedenis van de wijk waar het bibliotheekfiliaal te vinden is. Heeft u vragen als: hoe start ik mijn familieonderzoek, is mijn huis een monument, wat voor opgravingen zijn er in mijn buurt gedaan en wat is er gevonden? Bent u benieuwd naar wat er 50 jaar geleden in de Haagsche Courant stond? Kom dan naar het HIP in uw wijkbibliotheek. Er zijn steeds nieuwe tentoonstellingen, workshops, lezingen en cursussen voor jong en oud. Meestal is deelname gratis. Kijk voor de activiteiten in uw wijkbibliotheek op historischdenhaag.nl

Baron Hop in de MegaHIP

De programmering in de Historische Informatiepunten wordt verzorgd door de erfgoedpartners van Den Haag. Dit zijn het Haags Historisch Museum, Bibliotheek Den Haag, de afdelingen Monumentenzorg & Welstand en Archeologie, Natuur- & Milieueducatie van de gemeente Den Haag en het Haags Gemeentearchief.

Op dit moment zijn er HIP's te vinden in de wijkbibliotheeken van Ypenburg, Haagse Hout, Schilderswijk en Escamp. Nog dit jaar worden in Loosduinen en Segbroek historische informatiepunten gerealiseerd.

Oproep voor boek 'Den Haag en de Eerste Wereldoorlog'

In samenwerking met Uitgeverij Aspekt (Soesterberg) werkt de **Stichting Studiecentrum Eerste Wereldoorlog** (www.ssew.nl) aan een serie boeken over Nederlandse regio's en grote steden tijdens de Eerste Wereldoorlog. Hoewel Nederland neutraal was is WO1 niet ongemerkt aan ons voorbijgegaan. Vier jaar lang waren 200.000 mannen gemobiliseerd, kwam in 1914 een miljoen Belgische vluchtelingen ons land binnen, vele tienduizenden buitenlandse militairen werden in de vier jaren geïnterneerd, spionage, smokkel, voedseltekorten, diplomatieke spelletjes, koopvaardij schepen getorpedeerd, enzovoort, enzovoort. In deze serie zijn al verschenen *Amsterdam en de Eerste Wereldoorlog*, *Zeeland en de Eerste Wereldoorlog*,

Brabant en de Eerste Wereldoorlog. In de maak zijn nu *Rotterdam*, *Gelderland*, *'s-Hertogenbosch* en *Friesland*. Het plan is ook *Den Haag* uit te brengen. Den Haag inclusief Scheveningen, Monster, Rijswijk en Voorburg. Kortom: Den Haag en directe omgeving. De boeken bestaan voor het merendeel uit verhalen van de mensen die het destijds zelf meemaakten. Verhalen uit de kranten, dagboeken, onderzoeken in archieven, verhalen die in families de ronde doen etc.

Het boek *Den Haag en de Eerste Wereldoorlog* wordt gemaakt door Henk van der Linden en Marcel Nonhebel (woont in Den Haag), beiden bestuurslid van de Stichting Studiecentrum Eerste Wereldoorlog.

Zij doen vanzelfsprekend archiefonderzoek, maar zouden erg blij zijn met tips, artikelen, verhalen, foto's met beschrijving etc. van gebeurtenissen, personen, omstandigheden die tijdens WO1 in Den Haag van belang waren.

Ieder die een bijdrage wil leveren wordt uitgenodigd contact op te nemen met Henk van der Linden (h.van.der.linden@tip.nl, 073 - 549 51 17, 06 - 513 186 35) en/of Marcel Nonhebel (m.nonhebel@casema.nl, 070 - 360 32 05, 06 - 518 316 87).

Henk van der Linden hield bij de Sprekershoek van 28 februari jl. een indrukwekkende lezing over de vernietiging van 3 Engelse kruisers voor de Scheveningse kust tijdens de Eerste wereldoorlog (22 september 1914), de gevolgen, alsook de herdenking daarvan in Nederland en Engeland 100 jaar later.

Dag van de Haagse Geschiedenis 2016

Zaterdag 16 april, Plein Den Haag van 11.00 tot 16.00 uur

Het belooft weer een mooie editie te worden! Op Zaterdag 16 april is het zover. Dan barst het jaarlijkse historische feestje van Den Haag weer los: de Dag van de Haagse Geschiedenis.

Lief en leed

Dit jaar heeft de Dag als thema *Lief & Leed* en de deelnemende historische instellingen en verenigingen hebben rondom dit thema van alles bedacht. Zo kun je bijvoorbeeld elkaar de liefde verklaren in het schitterende Hotel Des Indes in de speciale In(des) Love kapel. Bij het Haags Historisch Museum is het vooral naoorlogse pret die te beleven valt. Daar draait alles om uitgaan in de fifties & sixties, rock & roll, suikerpinhaar en vlinderbrillen. Op het Plein draait bij hun kraam de nostalgische silent disco om je alvast in de stemming te brengen. Natuurlijk is er ook serieuzer aanbod. Het is mogelijk een bezoek te brengen aan de Eerste Kamer en kun je deelnemen aan de stadswandelingen van het Gilde, waarin het thema lief en leed aan

de orde komt. Ook De Vereniging Vrienden van de Witt neemt je graag mee op een wandeling. Je kunt zelfs de Mauritstoren beklimmen en je verplaatsen in de stadhouder van Holland want de Mauritstoren is onderdeel van het oorspronkelijke grafelijke kasteel op het Binnenhof. Kortom, het aanbod is groot.

Meer informatie:

dagvandehaagsegeschiedenis.nl

De wandelingen met een gids van het Gilde zijn gratis en starten om 12.00, 13.30 en 15.00 uur.

Duur plm. 1 uur. Maximaal 15 deelnemers per groep.

Tevoren inschrijven – op de dag zelf - bij de stand van het Gilde is noodzakelijk.

www.gildedenhaag.nl

Nieuw! Stadswandeling door het Zeeheldenkwartier

Het Zeeheldenkwartier is de wijk rond de Piet Heinstraat, de Zoutmanstraat en het Prins Hendrikplein, gebouwd tussen 1870 en 1890. Het is een uitbreidingswijk; de stad groeide in die tijd snel. In 1875 waren er 100.000 inwoners, in 1900 was het aantal verdubbeld.

Rond het Anna Pauwlonaplein ontstonden statige huizen voor welgestelden; elders in de wijk bouw-

Foto: Albert Koopmans

de men kleinere woningen. Er is nog veel te zien van wat in de negentiende eeuw is neergezet. Na de eeuwwisseling is er nogal wat verbouwd; veel winkelpuien werden uitgevoerd in art nouveau- en neorenaissancestijl.

De straten in de wijk zijn doorgaans nogal smal. Wel gezellig, maar voor het verkeer niet bijzonder praktisch.

Daarom is omstreeks 1924 de Vondelstraat aangelegd, een doorbraak waarvoor honderden huizen zijn gesloopt. Langs deze verkeersader zijn woningen gebouwd in de stijl van de Nieuwe Haagse School.

Het centrum van de wijk is het Prins Hendrikplein. Op dit plein vallen de voormalige bankgebouwen en het vroegere postkantoor op. Een zeer imposant gebouw is de Elandkerk, aan de Elandstraat, een monumentale

neogotische kerk van de bekende architect N. Molenaar.

De laatste jaren is de wijk duidelijk aan het opbloeien. Met leuke restaurants, terrasjes en allerlei winkels is het Zeeheldenkwartier een levendige wijk geworden; zeker de moeite waard om er eens met een gids doorheen te wandelen!

De rondleiding start bij het gebouw van de oude openbare bibliotheek, hoek Bilderdijkstraat, duurt ongeveer 1½ uur en eindigt in de Prins Hendrikstraat, dicht bij het Prins Hendrikplein. Meer informatie:

www.gildedenhaag.nl

Albert Koopmans

Met dank aan Theo Majjer, samensteller van deze wandeling.

Gildewandelingen in samenwerking met VVV

Residentiewandeling

1e en 2e Paasdag

en vervolgens elke zondag t/m oktober

Bij de Hofvijver ligt het Hofgebied en het oude dorp Die Haghe. Loop mee over het Binnenhof, waar de graven, stadhouders en Oranjetelgen hun domicilie hadden. De gids leidt u door de nauwe straatjes van het oude dorp met de middeleeuwse Grote Kerk als middelpunt en het chique Voorhout met de stadspaleizen. Laat u verrassen door de verhalen over het mooie centrum van Den Haag!

Joods verleden van Den Haag

In de aanloop naar de Nationale Herdenking op 4 en 5 mei wordt deze stadswandeling aangeboden. Wandel mee door de verdwenen buurt, het gebied in het centrum van de stad, waar in vroeger tijden veel joodse stadsgenoten leefden en werkten.

Zaterdag 23 april, zondag 24 april, dinsdag 26 april, donderdag 28 april, vrijdag 29 april, zaterdag 30 april, zondag 1 mei, dinsdag 3 mei en woensdag 4 mei.

Aanvang:	13.30 uur
Start en einde:	VVV, Spui 68
Duur:	ongeveer 1½ uur
Kosten:	€ 4,- p.p. + € 2,50 servicekosten per boeking
Aantal deelnemers:	maximaal 15 personen per groep
Reserveren:	- online via excursies.denhaag.com - telefonisch van ma. t/m vr. van 9:00 – 17:00 uur via 0900 - 340 35 05 (45 cpm) - aan de balie van VVV Den Haag (Spui 68)

Wilt u deze wandelingen op een ander tijdstip maken, neem dan contact op met het Gilde Den Haag: 070 - 356 12 81 of kijk op www.gildedenhaag.nl

Coaching, Advies aan non-profit organisaties en hulp bij thuisadministratie

Kent u mensen in uw omgeving waarvoor Individueel Advies iets kan betekenen, adviseer hen dan eens contact op te nemen met het Gilde Den Haag.

Meer info: www.gildedenhaag.nl/individueeladvies.php

Vrijwillige Professionals

Colofon

Het Gilde Journaal verschijnt 3x per jaar in een oplage van 750 ex. en is een uitgave van

Stichting Gilde Den Haag

Riviervismarkt 2, 2513 AM Den Haag

Geopend maandag t/m vrijdag van 9.30 – 12.30 uur

Telefoon 070 356 12 81

E-mail info@gildedenhaag.nl

Website www.gildedenhaag.nl

Gilde Samenspraak samenspraakdenhaag@gmail.com

Redactie Wim Koole, Nora Mulder en Carel Wiemers

Eindredactie Mariet Hubatý

Telefoon 070 393 59 12

E-mail hubaty@ziggo.nl

Productie Knijnenburg Producties, Rijswijk